

Opfattelse, og føjede følgende Ord til: „Man tænke sig, at den tysk-engelske Krig virkelig brød ud, og at J. C. Christensen saa havde Magt til at handle, som han havde talt; kun det mest usandsynlige Lykketræf kunde i saa Tilfælde frelse den danske Stat fra Tilintetgørelse. Derfor bør den Mand, hvis Hjerne tumler med saa farlige Planer, det snarreste ske kan miste Magten til at virkeliggøre dem“. Men paa det Tidspunkt havde jeg ganske vist ingen Forestilling om, at det vilde være muligt for det ærede Medlem at føre Forhandlinger af den Karakter, som han 3 Maaneder derefter optog med den tyske Generalstabschef.

Det var i Februar 1906, disse Forhandlinger paabegyndtes. De paabegyndtes ved dansk Initiativ, idet den initiativtagende under hele den første Samtale er Kaptajn Lütken. Under denne første Samtale stiller General Moltke sig paa det Standpunkt, at han truer Danmark. Hans Omkvæd er stadig dette: Gaar Danmark aabenlyst eller skjult med England, er det Tid omme. Han peger paa, at det er Esbjerg og Store Bælt, det drejer sig om for ham, og nævner, hvad han ønsker der. Han siger, at han vil vide, med hvem Danmark gaar, og peger paa Muligheden af, at Generalstabene saa kan skabe Forstaaelse indbyrdes. Derimod taler han ikke om Konventioner og andet tilsvarende.

Den næste Samtale, i Juli 1906, er fra dansk Side omhyggelig forberedt. Det fulde Grundlag for disse Forberedelser kender vi ikke. Vi ved intet om, hvilke Forhandlinger der førte til, at den Instruks, som var udfærdiget af den daværende Udenrigsminister, blev skudt til Side og erstattet med den Instruks, som det ærede Medlem fra Ringkøbing gav sin Udsending. Det ærede Medlem sagde her forleden Dag, at Sagen forelaa fuldt oplyst, saa han ikke havde mere at føje til. Der er mange Punkter i denne Sag, der ikke foreligger fuldt oplyst; men Erfaringen har jo vist, at det ikke er muligt at tilvejebringe anden Oplysning end den, selve Dokumenterne indeholder, at det ærede Medlems Hukommelse ikke er i Stand til at skaffe os yderligere Belysning af denne Sag. Jeg antager da heller ikke, det vil være muligt at faa oplyst det meget ejendommelige Forhold, at efter at Udenrigsministeren havde stillet i Udsigt, at den danske Gesandt i Berlin skulde faa den Instruks tilsendt, paa Grundlag af

hvilken Forhandlingerne førtes, skete dette ikke. Gesandten modtog den ikke.

Med Hensyn til selve Instruksen drøftede det ærede Medlem og jeg i det lille Ordskifte, vi havde forleden Dag, dens Indhold. Jeg nævnede de tre Forklaringer, som det ærede Medlem efterhaanden har givet, og jeg paapegede, at af disse kan der ikke være nogen Tvivl om, at den første, som han straks gav, er den rigtige Forklaring. Det, der forelaa fra General Moltkes Side, var ikke Forslag om en Militærkonvention. Tanken om en Militærkonvention kom overhovedet kun frem fra dansk Side som en Antydning, ved hvilken man tilføjer, at man saa maa have Modydelser, Grænsereguleringer i Nordslesvig, saaledes som General Moltke senere kaldte det. Jeg skal ikke her indlade mig paa nogen Diskussion om, hvorvidt man skal kalde det Militærkonvention eller Alliance. Jeg anser dette for at være en ganske formalistisk Diskussion uden virkelig Interesse. Men naar det ærede Medlem pludselig forleden Dag med stor Forargelse sagde: Alliance, det kan da vel intet Menneske tænke sig, at jeg har villet indlade mig paa, hvorefter det ærede Medlem føjede til, at General Moltke udtrykkeligt sagde: Det er en direkte Løgn, naar nogen har paastaaet, at vi har forhandlet om en offensiv Alliance — saa beder jeg ærede Medlemmer lægge Mærke til, at hvad General Moltke siger er en Løgn, er, at der er forhandlet om en offensiv Alliance.

Men hvem kunde overhovedet tænke sig den Mulighed — jeg maa indrømme, at det forekommer mig at ligge udenfor enhver Art af Mulighed —, at man skulde have opstillet den Tanke fra nogen som helst Side her i Danmark, at man skulde indlade sig paa en offensiv Alliance, det vil sige en Alliance med en fælles dansk-tysk Optræden som Angriber i Modsætning til England. Det er en saadan Allianceforhandling, General Moltke fralægger sig. Og skal man af denne Udtalelse slutte noget som helst med Hensyn til hans Stilling, maa det vel modsætningsvis være dette, at medens han kan benægte Forhandling om en offensiv Alliance, bestrider han ikke, at der har været Tale om en Art af Alliance. Det er ogsaa givet for alle, at en Militærkonvention, der paadrager Danmark militære Forpligtelser overfor en Stormagt, er i sin praktiske Betydning det samme som en saakaldt Alliance, en defensiv Alliance. Thi defensive Alliancer